

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA
OLTARZE W KOŚCIELE PARAFIALNYM P.W. ŚW. WAWRZYŃCA W LIPIE

Przed przystąpieniem do działań konserwatorskich należy przeprowadzić następujące czynności.

1. Obserwacja w świetle (bocznym i rozproszonym) widzialnym oraz UV w celu zbadania problematyki przebiegu prac konserwatorskich.
2. Zbadanie odporności warstwy malarskiej, drewnianej na rozpuszczalniki a także stopnia degradacji złocień.
3. Przeprowadzenie prac odkrywkowych
4. Wykonanie przekrojów stratygraficznych celem identyfikacji charakterystyki podłoża, spoiw oraz warstwy malarskiej, oraz złocień, ustalenie przebiegu występowania farby, złocień, ich chronologii i stanu zachowania, wykonanie badań mikrochemicznych w celu identyfikacji spoiwa FTIR i pigmentów XRF.
5. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania na każdym z etapów prac.
6. Końcowym etapem prac konserwacyjno-restauratorskich będzie sporządzenie dokumentacji technologicznej obrazującej wizualnie oraz merytorycznie przebieg całości prac oraz zastosowanych materiałów.

4 a Szczegółowy program prac

- 1a. Po wstępnych analizach wizualnych oraz po zapoznaniu się z wynikami badań należy przystąpić do oczyszczenia do zabezpieczenia elementów ołtarzy (ponumerowanie fragmentów i wykonanie fotografii dokumentacyjnej)
- 2a. Następnie należy wstępnie oczyścić ołtarz z kurzu, stearyny, zewnętrznych zabrudzeń, a w dalszej kolejności z wcześniejszych przemalowań (za pomocą środków chemicznych, Remosol, Scansol, 3V3 narzędzi mechanicznych w zależności od potrzeb), zdemontować elementy ruchome i odspojone (ponumerowanie fragmentów i wykonanie fotografii dokumentacyjnej, elementy należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi folią bąbelkową estrafolem, bibułą japońską i przygotować do transportu do pracowni.
- 3a. Należy przeprowadzić dezynsekcję i dezynfekcję elementów drewnianych przez wprowadzenie preparatów owado, grzybo i pleśniobójczych (Xiren -owadobójczy preparat do drewna, Lechinicyda w roztworze 1% - preparat grzybo i pleśniobójczy)
- 4a. W przypadku pojawienia się problemu odspajania elementów konstrukcji należy je skonsolidować. W tym celu wymagane jest przeprowadzenie prób konsolidacyjnych na niewielkim obszarze przy pomocy wybranych konsolidantów np. PAW (5%,10%,15%), przy większych

elementach konstrukcyjnych należy je wymienić. Wstawki drewniane powinny być wykonane przy użyciu gatunku drewna zgodnego z oryginalnym.

5a. Większe ubytki gruntu przy złoceńach należy uzupełnić, gruntem klejowo kredowym, ubytki powierzchniowe również.

6a. Naniesione kity należy opracować a następnie zaizolować za pomocą szelaku.

7a. Całość należy scalić kolorystycznie polichromowane fragmenty metodą dostosowaną do obszaru zniszczeń punktowania scalającego (kropka – kreska), bądź za pomocą metody rekonstrukcji przy użyciu farb o parametrach zbliżonych do oryginału.

8a. Złożone fragmenty należy przygotować opracowując grunty (grunty pod złoceńa klejowo – kredowe) pod złoceńa na poler i mat.

Jeżeli będzie taka możliwość należy zachować oryginalne złoceńa scalając nowe partie złoceń z oryginalnymi złoceńiami.

Opracowane grunty pod poler należy przekleić 7% roztworem kleju skórniego a następnie nanieść pulment bolusowy (Le Franc) w kolorze koralowym. Pozłożone fragmenty należy przepolerować agatem.

Uzupełnianie ubytków w technice na mat: należy zaizolować powierzchnię szelakiem następnie nałożyć warstwę mikstionu (3h. lub 12h.) następnie nałożyć złoto płatkowe.

Miejscowo niewielkie ubytki w złocie można scalić za pomocą roztworu polialkoholu z użyciem złota w proszku.

PROGRAM PRAC DOTYCZĄCY OBRAZÓW NA PŁÓTNIE

1. Po demontażu obrazów z ołtarza należy sporządzić dokumentację fotograficzną w celu udokumentowania stanu faktycznego przed przystąpieniem do dalszych prac konserwatorskich.

2. Lico oraz odwrocie obrazów należy oczyścić powierzchniowo z brudu i kurzu i przygotować do transportu do pracowni zabezpieczając lico obrazów bibułą japońską z roztworem polialkoholu.

4. Należy dokonać oględzin stanu zachowania krosna. W przypadku dobrego stanu zachowania krosien należy je oczyścić powierzchniowo bez konieczności zdejmowania płócien. Następnie należy przeprowadzić dezynsekcję i dezynfekcję krosna przez wprowadzenie preparatów owado, grzybo i pleśniobójczych metodą pędzlowania (Xiren -owadobójczy preparat do drewna, Lechinicyda w roztworze 1% - preparat grzybo i pleśniobójczy).

W przypadku osłabienia krosna konieczne będzie zdjęcie płótna z krosna. Po usunięciu gwoździ krosna należy wzmocnić je konstrukcyjnie (nasączenie preparatem żywicznym), uzupełnienie niewielkich ubytków należy wykonać przy pomocy żywicy epoksydowej dwuskładnikowej np. Araldite.

W przypadku większych uszkodzeń, dużej degradacji bądź ingerencji insektów zaleca się wykonanie nowego krosna na wzór oryginalnego z fazowaniem i klinami.

Płótno należy ponownie naciągnąć na wzmocnione bądź nowe krosno po wykonaniu zabiegów konserwatorskich, przed scalaniem kolorystycznym i końcowym werniksowaniem.

5. Wykonanie testów rozpuszczalności na niewielkim obszarze płótna zaczynając od preparatów najsłabszych (benzyna, terpentyna, anacrosina) wraz z testem odporności na ciepło warstwy

ll

malarskiej na wypadek konieczności dublowania płótna (testy odporności na ciepło należy wykonać przy pomocy Kautera z możliwością regulowania i kontrolowania stabilności temperatury).

3. Oczyszczenie powierzchni malowidła z pociemniałego werniksu oraz retuszy i przemalowań Conrad 2000, mydło niejonowe, ślina syntetyczna, DMF.

4. Wykonanie ostatecznej konsolidacji (Hydrogrunt – Lascoux, Primal AC 33)

5. Uzupełnienie warstwy zaprawy kitem wiedeńskim,

6. Opracowanie powierzchni uzupełnień warstwy zaprawy i izolacja przy pomocy 15% roztworu Paraloidu rozpuszczonego w Toluenu, bądź szelaku.

7. Naniesienie werniksu retuszerskiego na całą powierzchnię malatury.

8. Uzupełnienie warstwy malarskiej obrazu metodą punktowania scalającego (farby odwracalne- ketonowe na bazie żywicy ketonowej, mastyksowe, na bazie żywicy mastyksowej - retuszerskie rozpuszczalne w benzynie, np. KREMER, Restauro)

9. Zabezpieczenie końcowe werniksem na bazie wosków mikrokryształicznych werniks końcowy damarowy, satynowy np. Tlens.

PROGRAM PRAC DOTYCZĄCY RZEźB

1. Demontaż, oczyszczenie z brudu i kurzu za pomocą pędzli oraz zabezpieczenie folią bąbelkową przed uszkodzeniami mechanicznymi w trakcie transportu, przewiezienie rzeźb do pracowni. Pobranie próbek do badań mikrochemicznych w celu identyfikacji podłoża i pigmentów

2. Dezynsekcja i dezynfekcja figur (Xiren -owadobójczy preparat do drewna, Lechinicyda w roztworze 1% - preparat grzybo i pleśniobójczy)

3. Usunięcie wtórnych nawarstwień przemalowań i przełoeń preparatami chemicznymi (chemia organiczna np. Remosol, Scansol, DMF) oraz mechanicznie przy pomocy skalpela, noża, dłuta, bądź innych nadających się do tego narzędzi.

4. Usunięcie wadliwych, wtórnych reperacji, metalowych elementów typu gwoździe.

5. Impregnacja drewna preparatami na bazie żywic (Paraloid B72) w celu utwardzenia drewna przywracając mu pierwotne parametry techniczne.

6. Uzupełnienie ubytków w drewnie przy użyciu drewnianych wklejek z drewna identycznego gatunkowo do oryginału (większe ubytki), bądź przy pomocy żywicy epoksydowej dwuskładnikowej np. Araldite (mniejsze ubytki)

7. Rekonstrukcja brakujących elementów

8. Nasączenie drewna z widocznymi śladami żerowania owadów roztworem Paraloidu rozpuszczonym w toluenu metodą pędzlowania, bądź przez ostrzykiwanie otworów wylotowych po insektach. Wypełnienie otworów po żerowaniu owadów kitem epoksydowym Araldite sv 36 z utwardzaczem hv 36 k

9. Podklejenie odpajających się łusek warstwy zaprawy (Primal AC 33)

10. Uzupełnienie warstwy zaprawy klejowo-kredowych zaprawą własną na bazie 8% kleju glutynowego

11. Podklejenie odpajających się łusek warstwy malarskiej (Primal AC 33)

12. Złocene i srebrzone fragmenty należy przygotować opracowując grunty (grunty pod złocenia klejowo – kredowe) pod złocenia na poler i mat.

13. Należy zachować oryginalne złocenia scalając nowe partie z złoczeń z oryginalnymi złoceniami.

14. Opracowane grunty pod poler należy przekleić 7% roztworem kleju skórniego a następnie nanieść pulment bolusowy (Le Franc) w kolorze koralowym. Pozłocene fragmenty należy przepolerować agatem.

le

15. Uzupełnianie ubytków w technice na mat: należy zaizolować powierzchnię szelakiem następnie nałożyć warstwę mikstionu (3h. lub 12h.) następnie nałożyć złoto płatkowe.
16. Miejscowo niewielkie ubytki w złocie i srebrze można scalić złotem, lub srebrem proszkowym na 4% roztworze polialkoholu.
17. Przygotowanie powierzchni gruntu pod kolorystyczne. W warstwie ubytków malarskich kity powinny być zaizolowane szelakiem, paraloideem bądź werniksem retuszerskim (Talens)
18. Scalanie kolorystyczne rzeźb należy wykonać metodą punktowania scalającego (farby odwracalne- ketonowe na bazie żywicy ketonowej, mastyksowe, na bazie żywicy mastyksowej - retuszerskie rozpuszczalne w benzynie, np. KREMER, Restauro).
19. Werniksowanie końcowe powierzchni polichromowanych (karnacja) werniksem końcowym damarowym, matowym np. Talens.
20. montaż końcowy rzeźb.

PROGRAM PRAC DOTYCZĄCY SUKIENKI ORAZ ELEMENTÓW METALOWYCH W OBRAZIE Z PRZEDSTAWIENIEM MATKI BOSKIEJ Z DZIECIĄTKIEM – OŁTARZ GŁÓWNY

- 1 Po wstępnych analizach wizualnych należy zdjąć sukienkę nie uszkadzając lica obrazu a następnie oczyścić z kurzu i zewnętrznych zabrudzeń, zdemontować należy również pozostałe elementy wykonane z metalu.
- 2 Następnie należy oczyścić sukienkę oraz pozostałe metalowe elementy z produktów korozji
- 3 Po wykonaniu tych zabiegów należy zabezpieczyć blachę przed postępowaniem dalszej destrukcji.
- 4 Ozdobne imitacje kamieni szlachetnych należy zdemontować a następnie oczyścić, brakujące uzupełnić
7. Poddany konserwacji oraz wraz z suknem i sukienką należy ponownie umieścić na ołtarzu.

Dobór materiałów użytych do prowadzonych prac zostanie dokonany po wykonaniu prób – z materiałów stosowanych i sprawdzonych – według norm i zasad stosowanych w konserwacji. Wybrane materiały będą odporne na działanie czynników zewnętrznych, trwałe, odwracalne i nie będą zmieniały optycznie obiektu. Wszystkie materiały konserwatorskie muszą posiadać wszystkie atesty i dopuszczenia LP, PL, UE.